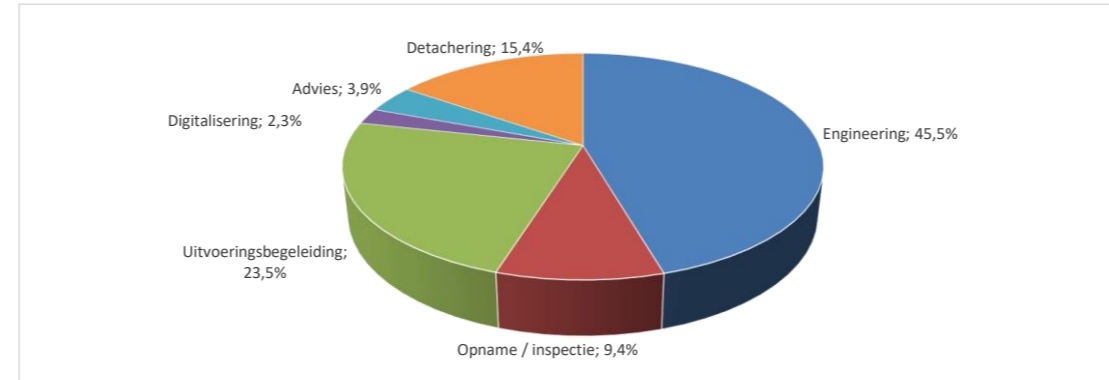

4.A.1 Kwalitatieve dominantieanalyse scope 3 emissies

Product-marktcombinaties Dutch Rail Control

Voor versie 3.0 van de CO2 Prestatieladder dient volgens eis 4.A.1 een kwalitatieve inschatting gemaakt te worden van de emissies in de keten van Dutch Rail Control. Aan de hand van een indeling in Product-Marktcombinaties wordt bepaald welke Product-Marktcombinatie het meest relevant is qua CO₂ uitstoot en invloed van het bedrijf op deze emissies. Onderstaande tabel toont de relevantie van de PMC's voor DRC:

Producten en markten:	ProRail
Engineering	45,5%
Opname / inspectie	9,4%
Uitvoeringsbegeleiding	23,5%
Digitalisering	2,3%
Advies	3,9%
Detachering	15,4%
	100%

Bron: Werkenstaat overzicht projecten 2019

Invloed in de sector, mogelijke invloed van aanpassingen in het project en mogelijke invloed van DRC hierop

In onderstaande tabel wordt aan de hand van een drietal factoren kwalitatief bepaald hoe groot de invloed van het bedrijf op de CO2 uitstoot van de projecten is. Op basis hiervan wordt een rangorde gemaakt van de verschillende product-marktcombinaties. De volgende product-marktcombinaties hebben de meeste invloed op de CO2 uitstoot in de keten:

- 1 Engineering & Advies
- 2 Opname / inspectie
- 3 Uitvoeringsbegeleiding
- 4 Digitalisering
- 5 Detachering

Product-marktcombinaties	Omschrijving activiteit waarbij CO2 vrijkomt	Relatief belang van CO2-belasting op de sector en invloed van de activiteiten		Potentiele invloed van het bedrijf op de CO2-uitstoot	Rangorde	Mogelijke reductiemaatregelen
		Sector	Activiteiten			
Sectoren en activiteiten	<i>Hier wordt benoemd welke CO2 uitstotende activiteiten door activiteiten van het bedrijf worden beïnvloed.</i>	<i>Verhouding CO2 uitstoot bedrijf tov. CO2 uitstoot sector (hoe groot is het marktaandeel) (g/mg/k/nvt)</i>	<i>Het mogelijke effect van innovatieve ontwerpen op CO2 uitstoot van het project (g/mg/k/nvt)</i>	<i>Hoe groot is de invloed van het bedrijf om CO2-reducerende mogelijkheden door te voeren? (g/mg/k/ nvt)</i>		
Engineering	Ingekochte goederen en diensten	klein	klein	te verwaarlozen	1	Inhuur capaciteit (voedingsberekening en tekenwerk) waar mogelijk beperken door nieuwe medewerkers aan te nemen of specifieke kennisverbreding middels opleiding van huidige medewerkers, voor zover dit inpasbaar is binnen de behaalde ProRail-erkenning van DRC.
	Gebruik verkochte producten	klein	groot	matig		Voorkomen dat onnodig (veel) vernieuwd wordt en/of alternatieven onderzoeken. Met ProRail onderzoeken in hoeverre ontwerpvoorschriften aangepast kunnen worden, zodat CO2 vriendelijkere materialen meegenomen kunnen worden in ontwerpen (zie hiervoor tevens het keteninitiatief).
Opname / inspectie	Ingekochte goederen en diensten (inhuur functionarissen: aantal inzetten en daaraan gerelateerd vervoer naar de locatie)	klein	matig	matig	2	Inhuur capaciteit beperken (inzetten en daaraan gekoppeld brandstofverbruik) door aanpassing werkmethodeken, zoals inzet van innovatieve middelen.
Digitalisering	Ingekochte goederen en diensten	klein	klein	te verwaarlozen	4	Inhuur capaciteit (tekenwerk) beperken door eigen medewerkersbestand uit te breiden.
Uitvoeringsbegeleiding	Ver- en bewerken van verkochte producten (nieuwbouw / vervangingsactiviteiten aannemer)	klein	matig	te verwaarlozen	3	Met ProRail/opdrachtnemer (op de achtergrond) meedenken in hoeverre uitvoering van het project duurzamer kan plaatsvinden.
Advies	Gebruik verkochte producten (life-cycle management)	klein	groot	matig	1	Voorkomen dat onnodig (veel) vernieuwd wordt en/of alternatieven onderzoeken.
Detachering	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	5	-

Onderbouwing

Hieronder wordt een onderbouwing gegeven van de kwalitatieve bepalingen en de gekozen rangorde.

Onderwerp	PMC's	Onderbouwing
Onderbouwing relatief belang van CO2-belasting op de sector	Alle	DRC is een klein ingenieursbureau dat binnen de sector een klein marktaandeel heeft. DRC heeft een tweetal erkenningen voor ProRail: categorie Bovenleiding & Draagconstructie en categorie Energievoorziening. Dit betekent dat DRC zelfstandig 'slechts' monodisciplinaire projecten kan uitvoeren.
Onderbouwing mogelijk effect van activiteiten op CO2-uitstoot	Engineering	Ingekochte goederen en (specialistische) diensten zijn zeer gering en met name gerelateerd aan bureauwerk. De toepassing van alternatieve materialen in de projecten door innovatie kan een groot effect hebben op de reductie van CO2. Daarnaast kan door slim te ontwerpen onnodige en/of CO2 ongunstige vernieuwingen worden voorkomen.
	Opname / inspectie	Het aanpassen en/of verbeteren van activiteiten binnen de PMC opname kan een matig effect opleveren, in geval van toepassing van innovatieve meetinstrumenten. In 2017 is samen met ProRail gekeken naar de doorontwikkeling van een meetinstrument. In 2017 is dit nader uitgewerkt en tools zijn aangeschaft. In 2018 en 2019 is het meetinstrument toegepast in projecten. Zodra het onderhanden werk zich hiervoor leent, wil DRC de tool inzetten en waar mogelijk / waar nodig verder ontwikkelen.
	Digitalisering	Ingekochte goederen en diensten zijn zeer gering en zijn met name gerelateerd aan bureauwerk.
	Uitvoeringsbegeleiding	Het aanpassen en/of verbeteren van activiteiten binnen de PMC uitvoeringsbegeleiding kan een matig effect opleveren, zoals stimuleren van andere werkmethodek door de aannemer. De activiteiten binnen deze PMC vereisen dan een belangrijke mate van fysieke aanwezigheid én mandaat van uitvoeringsbegeleiders in de voorbereidingsfase en op de projectlocaties buiten. Dit valt (nu nog) buiten de scope van de aan DRC gegunde opdrachten. De huidige CO2-uitstoot van deze PMC vallen binnen scope 1 & 2 emissies (= zakelijke km's).
	Advies	De toepassing van life-cycle management en/of slim ontwerpen heeft een groot effect, omdat onnodige of CO2 ongunstige vernieuwingen worden voorkomen.
	Detachering	-
Onderbouwing potentiële invloed van het bedrijf op de CO2-uitstoot	Engineering & Advies	De ingekochte goederen en (specialistische) diensten zijn zeer gering en met name gerelateerd aan bureauwerk, veelal door ZZP'ers. Werkzaamheden geschieden veelal op afstand. De CO2 uitstoot is hierdoor zeer gering en de potentiële invloed van DRC hierop is te verwaarlozen. De invloed van DRC op toepassing van CO2 gunstigere materialen binnen het uitvoeringsproces is te verwaarlozen, want: ProRail schrijft het gebruik van specifieke materialen in haar specificaties voor. Uit ervaring blijkt dat ProRail zeer terughoudend is in (medewerking verlenen aan) het onderzoeken van toepassing van alternatieve materialen. Dit wordt mede veroorzaakt door beperkte beschikbaarheid van specialisten en capaciteit dat hiervoor vrijgemaakt wordt. Daarbij is ProRail de uiteindelijke beslisser ten aanzien van de scope van het werk en toepassing van (advies voortvloeiend uit) o.a. life-cycle management. Wel ontstaat de laatste jaren een positieve beweging vanuit de duurzaamheidshoek van ProRail. Vanuit het keteninitiatief wordt e.e.a. gevolgd. Door slim te ontwerpen, waardoor onnodige en/of CO2 ongunstige vernieuwingen worden voorkomen, kan DRC toch een matige invloed uitoefenen, omdat in dit soort gevallen vaak een win-win situatie ontstaat. De opdrachtgever is uiteindelijk de beslisser in deze.
	Opname / inspectie	De invloed van DRC door aanpassing op werkmethodeken is matig, bijvoorbeeld door inzet van (innovatieve) middelen kan mogelijk het aantal (nachtelijke) inzetten (van ingehuurde veiligheidsfunctionarissen) en daaraan gerelateerd brandstofverbruik worden beperkt.
	Digitalisering	De ingekochte goederen en diensten zijn zeer gering en zijn met name gerelateerd aan bureauwerk, veelal door ZZP'ers. Werkzaamheden geschieden veelal op afstand. De CO2 uitstoot is hierdoor zeer gering en de potentiële invloed van DRC hierop is te verwaarlozen.
	Uitvoeringbegeleiding	De invloed van DRC op keuze in werkmethodeken binnen het uitvoeringsproces is te verwaarlozen, want de aannemer is vrij in het kiezen van de werkmethodek.
	Detachering	-
Onderbouwing rangorde	Alle	Vanwege de geringe mate van invloed van DRC op diverse activiteiten is gekozen om de rangorde zoals bovenstaand vast te stellen (waarbij ook het aandeel van het betreffende PMC binnen projectenportefeuille meegenomen is in de bepaling van de rangorde). De verwachting en hoop van DRC is dat in de toekomst door ProRail meer gelegenheid gegeven wordt én dat medewerking verleend wordt aan toepassing van alternatieve methoden en materialen. Ten opzichte van voorgaande jaren zien we wel een positieve kanteling, met name ten aanzien van slim ontwerpen.